

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Factor Related to Parenting Toddlers by Using Electronic Media

สุพัตรา เกียรติเจริญศิริ^{1*}, สิริทรัพย์ สีหะวงษ์², พวงเพ็ชร สิงหาวาระ³

¹สาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

²สาขาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

³สาขาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น วิทยาเขตบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ 31000

Supattra Kiatcharoensiri^{1*}, Sirisup Sihakong², Pungphet Singhawara³

¹Division of Child and Adolescent Nursing, Faculty of Nursing, Ubon Ratchathani University, Ubon Ratchathani 34190

²Division of Family and Community Nursing, Faculty of Nursing, Ubon Ratchathani University, Ubon Ratchathani 34190

³Division of Maternal Newborn Nursing and Midwifery, Faculty of Nursing, Western University, Buriram Campus, Buriram 31000

*Email : supattra0430@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกในการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นวิจัยเชิงพรรณนาแบบหาความสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างคือบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่เป็นผู้เลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 196 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1-3 ปี และแบบสอบถามความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติตัวในการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้การคำนวณใช้สถิติหาความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัยพบความชุกของการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 62.24 โดยส่วนใหญ่ระยะเวลาในการอนุญาตให้เด็ทกวัย 1 – 3 ปี ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์คือไม่เกิน 30 นาทีต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 33.70 จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า การเลี้ยงดูเด็ทกวัย 1 -3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็ทกวัย 1 – 3 ปี การเลี้ยงดู

Abstract

This research aimed to study the prevalence of parenting toddlers by using electronic media and to study factors related to parenting toddlers by using electronic media. This study was

correlation descriptive research. The samples were chosen at random from 196 parents or guardians of toddlers at Ubon Ratchathani Province. The research tools included a questionnaire of knowledge in parenting toddlers, and a questionnaire of knowledge, attitude and practice in parenting toddlers by using electronic media. The quantitative data were analyzed by descriptive statistic and Pearson correlation coefficient.

The results showed that the prevalence of parenting toddlers by using electronic media was 62.24 percent. 33.70 percent of parents and guardians allowed toddlers to use electronic media up to 30 minutes a day. The correlation analysis statistic revealed that there were no factors related to parenting toddlers by using electronic media.

Keywords : Electronic media, toddlers, parenting

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยจะยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามากระทบกับการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกครอบครัว เด็กปฐมวัยเจริญเติบโตขึ้นมาในโลกของเทคโนโลยี ทำให้เกิดสภาพปัญหาที่น่าเป็นห่วงที่สุดในขณะนี้คือ เด็กอายุประมาณ 2-3 ขวบ สามารถเปิดดูการ์ตูน ดูลิขิตวิดีโอ(clip video) ได้ด้วยตัวเองจากอุปกรณ์เทคโนโลยีหลาย ๆ ประเภท ได้แก่ สมาร์ทโฟน(smartphone) แท็บเล็ต(tablet) ที่บริษัทผู้ผลิตหลายแห่งได้ผลิตขึ้นมาเพื่อการแข่งขันทางธุรกิจในรูปแบบทันสมัยเล็กกะทัดรัด สามารถพกพาไปได้ทุกหนทุกแห่ง อีกทั้งระบบการใช้งานง่าย ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองหลายคนฝากลูกไว้กับอุปกรณ์เทคโนโลยี เพราะไม่มีเวลาในการเลี้ยงดู เนื่องจากต้องไปทำงาน คิดว่าโทรศัพท์ สมาร์ทโฟน และ แท็บเล็ต เป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของลูกโดยไม่คิดถึงอันตรายของอุปกรณ์เทคโนโลยีเหล่านั้น ผู้ปกครองบางคนมีความเชื่อและค่านิยมที่ผิดคิดว่า ถ้าเด็กอยู่กับคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และสมาร์โฟน จะทำให้เก่ง ทันสมัย เป็นการสนับสนุนฐานะหน้าตาทางสังคมของตนเอง⁽¹⁾ และจากการสำรวจพัฒนาการเด็กอายุ 1-5 ปี ของศูนย์อนามัยที่ 3 กรมอนามัยเมื่อ พ.ศ. 2557 พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ร้อยละ 76.9⁽²⁾

การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media) มีผลกระทบต่อสุขภาพเด็ก ทำให้มีพฤติกรรมชน/สมาธิสั้น และเด็กที่ได้รับสื่อตั้งแต่อายุ 6-18 เดือน มีความเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมดื้อ ต่อต้าน และพฤติกรรมคล้ายออทิสติก (autistic) เช่น พฤติกรรมแยกตัว พฤติกรรมด้านภาษา การเปิดหน้าต่างทิ้งไว้เป็นระยะเวลาเวลานานต่อวัน จะมีผลทำให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กล่าช้า⁽³⁾ ปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณการใช้หน้าจอทั้งประเภทโทรทัศน์ แท็บเล็ต หรือสมาร์โฟน คือ รายได้ของพ่อแม่ และประเภทของสถานที่นอนของเด็ก กล่าวคือ เด็กที่นอนกับปู่ย่า ตายาย หรือญาติคนอื่น มีปริมาณการใช้แท็บเล็ตและสมาร์โฟนสูงกว่า⁽³⁾

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็ควัย 1 - 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงสมาร์โฟนและแท็บเล็ต เท่านั้น เพื่อนำการศึกษานี้ไปสู่การเสริมสร้างการเลี้ยงดูเด็ควัย 1 -3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์เมื่อถึงวัยที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ความชุกในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กรวย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กรวย 1 – 3 ปี ในเขตอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างคือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กรวย 1 – 3 ปี ในเขตอำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 196 ราย มีวิธีการคำนวณจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป G* power (version 3.1.9.2) โดยใช้สถิติทดสอบ F test (linear multiple regression:fixed model, R2 deviation from zero) เนื่องจากการทบทวนงานวิจัยพบว่า ไม่มีผู้ที่ศึกษาในลักษณะเดียวกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนด effect size ในระดับปานกลางคือ 0.15 กำหนดค่าความน่าเชื่อถือเป็นความคลาดเคลื่อนในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติประเภทที่ 1 (α - error probability) เท่ากับ 0.05 และกำหนดค่าอำนาจการทดสอบ (β - error probability) เท่ากับ 0.95 กำหนดจำนวนตัวแปรทำนาย (number of predictors) เท่ากับ 10 จะได้ขนาดตัวอย่างรวมเท่ากับ 172 ราย และผู้วิจัยต้องการที่จะเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล อีก 24 ราย ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 196 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบิดามารดา/ผู้ปกครอง พัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัยประกอบด้วย ลักษณะครอบครัว การศึกษา รายได้เฉลี่ย เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 5 ข้อ ลักษณะคำตอบ คือ ใช่ ไม่ใช่ เพียงคำตอบเดียว ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1 – 3 ปี จำนวน 5 ข้อ ลักษณะคำตอบ คือ ใช่ ไม่ใช่ เพียงคำตอบเดียว ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1 – 3 ปี จำนวน 4 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กรวยด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเวลาที่ให้ดู

คณะผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กรวย 1-3 ปี⁽⁴⁾ ร่วมกับการใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ⁽⁵⁾ ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย มีการหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหาให้ตรงตามวัตถุประสงค์การศึกษา และมีการหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่มีความคล้ายคลึงกับ

ผู้เข้าร่วมศึกษา จำนวน 30 ราย และนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ 3 จากสูตร Kuder-Richardson formula-20 ได้ 0.73

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) โดยสุ่มจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอำเภวารินชำราบ ทั้งหมด 18 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีโค ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแสนสุข ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาทักษะสมองเด็ก ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี และศูนย์พัฒนาเด็กวิทยาลัยแพทย์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ขอเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี หมายเลขใบรับรอง UBU-REC-62/2560 วันที่ให้ใบรับรอง 30 มกราคม พ.ศ. 2561 และทำหนังสือขอเก็บเครื่องมือส่งไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลศรีโค ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแสนสุข ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาทักษะสมองเด็ก ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี และศูนย์พัฒนาเด็กวิทยาลัยแพทย์และการสาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้ขอเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีรวมทั้งเข้าพบครูพี่เลี้ยงที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือและชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัย ชี้แจงขั้นตอนการเก็บข้อมูล และก่อนการเข้าร่วมวิจัยผู้วิจัยได้ชี้แจงสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย วัตถุประสงค์ รวมถึงวิธีการในการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ และให้ลงลายมือชื่อยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางต่อไปนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติเชิงพรรณนา หาค่าจำนวน ความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้การคำนวณใช้สถิติหาความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient หรือ Spearman's rho)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละ ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กวัย 1-3 ปี (n=196)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลักษณะครอบครัว		
ครอบครัวเดี่ยว	51	26.00
ครอบครัวขยาย	145	74.00
การศึกษา		
ประถมศึกษาตอนต้น	20	12.20
ประถมศึกษาตอนปลาย	42	21.40
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	17.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย	42	21.40

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปวช.	6	3.10
ปวส./อนุปริญญา	11	5.60
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	41	20.90
รายรับรวมของครอบครัวต่อเดือน (บาท)		
ต่ำกว่า 5,000	54	27.60
5,001- 10,000	69	35.20
10,001- 15,000	27	13.80
15,001- 20,000	8	4.10
20,001- 25,000	8	4.10
25,001- 30,000	6	3.10
30,001 - 35,000	7	3.60
35,001 – 40,000	3	1.50
40,001 - 45,000	2	1.00
มากกว่า 45,000	12	6.10

ข้อมูลทั่วไปของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กวัย 1 -3 ปี พบว่า ลักษณะครอบครัวโดยส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย คิดเป็นร้อยละ 74.00 และบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.40 มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนเท่ากับ 5,001- 10,000 บาท จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.20

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ระดับความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 -3 ปี ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n=196)

ระดับความรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อย	115	58.70
ปานกลาง	25	12.80
มาก	56	28.50
รวม	196	100

ผลการศึกษาระดับความรู้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 -3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับน้อย จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.70 ระดับมาก จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.50 มีความรู้ระดับ

ปานกลาง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.80 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ระดับทัศนคติในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n=196)

ระดับทัศนคติ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อย	34	17.40
ปานกลาง	53	27.00
มาก	109	55.60
รวม	196	100

ผลการศึกษาระดับทัศนคติของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่มีทัศนคติในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับมาก จำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.60 ระดับปานกลาง จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.00 มีทัศนคติระดับน้อย จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.40 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ การปฏิบัติตัวในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (n=196)

การปฏิบัติตัวในการเลี้ยงดูเด็กรวยด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	122	62.24
ไม่เกิน 30 นาทีต่อวัน	66	33.70
30 นาที – 1 ชั่วโมงต่อวัน	21	10.70
1 ชั่วโมง – 1 ชั่วโมงครึ่งต่อวัน	7	3.60
1 ชั่วโมงครึ่ง – 2 ชั่วโมงต่อวัน	5	2.60
2 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน	23	11.70
2. ไม่ให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	74	37.8
รวม	196	100

ผลการศึกษาการปฏิบัติตัวของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ ให้เด็กใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.24 โดยให้ใช้ไม่เกิน 30 นาทีต่อวัน จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.70 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษากับการเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ปัจจัยที่ศึกษา	การเลี้ยงดูเด็กรวย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์
1. ระดับการศึกษา	
Correlation coefficient	.077
Sig. (2-tailed)	.282
2. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว	
Correlation coefficient	.096

Sig. (2-tailed)	.183
3. ลักษณะครอบครัว	
Correlation coefficient	-.059
Sig. (2-tailed)	.408
4. ความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	
Correlation coefficient	.023
Sig. (2-tailed)	.750
5. ทศนคติในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	
Correlation coefficient	.117
Sig. (2-tailed)	.101

หมายเหตุ Correlation was significant at the 0.01 level (2-tailed)

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตัวในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 -3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า ลักษณะครอบครัว การศึกษา รายได้เฉลี่ย ความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ก และทัศนคติ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 -3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 ดังแสดงในตารางที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการศึกษาความชุกในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า ส่วนใหญ่ให้เล่นสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต โดยเฉลี่ยให้เล่นประมาณไม่เกิน 30 นาทีต่อวัน ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจพฤติกรรมการใช้สื่อของเด็กวัยก่อนเรียนและครอบครัวกลุ่ม We are happy พ.ศ.2560⁽⁶⁾ โดยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการใช้สื่อของเด็กอายุระหว่าง 2-6 ปี พบว่า เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลารับสื่อโทรทัศน์สูงสุดโดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 50.3 นาทีต่อวันและสื่ออันดับ 2 คือ สมาร์ทโฟน ซึ่งพบว่า เด็กวัย 2-6 ปี ใช้แท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟน เฉลี่ยอยู่ที่ 40.40 นาทีต่อวัน โดยอายุเร็วที่สุดที่เด็กเริ่มใช้หน้าจอ คือ 1 ขวบ นอกจากนี้อีกการสำรวจหนึ่ง⁽⁷⁾ พบว่า เด็กอายุ 0 – 8 ปี จะใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอเฉลี่ยถึงวันละ 3 ชั่วโมง ซึ่งเมื่อปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 75 ของเด็กอายุ 0 – 8 ปี สามารถเข้าถึงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอชนิดเคลื่อนที่ โดยเพิ่มจากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2554 ที่พบความชุกดังกล่าว ร้อยละ 52

ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะครอบครัว การศึกษา รายได้เฉลี่ย ความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ก และทัศนคติ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่อการปฏิบัติตัวในการดูแลเด็กที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูเด็กวัย 1-3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะครอบครัว การศึกษา รายได้เฉลี่ย ความรู้ในการเลี้ยงดูเด็ก ทัศนคติในการดูแลเด็กวัย1-3 ปี ด้วยสื่อไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวต่อการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 – 3 ปี ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของอภิรพี เศรษฐรักษ์ ต้นเจริญ

วงศ์และคณะ⁽³⁾ ที่พบว่าเด็กที่นอนกับปู่ย่าตายายหรือญาติคนอื่นนั้นมีความเสี่ยงการใช้แท็บเล็ตและสมาร์ทโฟน ที่ 164.57 นาทีต่อวัน หรือคิดเป็น 2 ชั่วโมง 44.57 นาที ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมาก ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการทางการเขียนหนังสือช้าลงงานวิจัย⁽⁸⁾ เรื่องผลกระทบของการใช้หน้าจอต่อปัญหาสุขภาพของทารกวัย 6 – 36 เดือนพบว่า การใช้หน้าจอทำให้คุณภาพการนอนของเด็กทารกแยลง เนื่องจากว่าทุก 1 ชั่วโมงที่เด็กทารกใช้หน้าจอ ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณการนอนต่อวัน ลดลงวันละ 15.6 นาที (26.4 นาที สำหรับการนอนกลางคืนและ 10.8 นาที สำหรับการนอนกลางวัน) ซึ่งการพักผ่อนนอนหลับที่เพียงพอเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการที่ดี การใช้หน้าจอที่กระตุ้นเด็กทารกมากเกินไปเป็นอันตรายที่ผู้ปกครองควรตระหนัก ด้านการศึกษา⁽¹⁰⁾ พบว่า แม่ที่มีการศึกษาดีมีโอกาสที่จะเปิดโทรทัศน์ขณะให้ลูกรับประทานอาหารน้อยลง⁽⁹⁾ และอีกการศึกษาหนึ่งพบว่า แม่ที่มีการศึกษาน้อยจะสัมพันธ์กับการที่เด็กจะมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านหน้าจอในห้องนอนซึ่งส่งผลทำให้เด็กดูโทรทัศน์และใช้คอมพิวเตอร์นานขึ้นด้วย และในเรื่องของรายได้ครอบครัว ส่งผลต่อปริมาณการใช้หน้าจออย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาฐานรายได้ของครอบครัว จะ พบว่า กลุ่มเด็กที่พ่อแม่มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ย ที่ 50,000–100,000 บาทต่อเดือน มีความเสี่ยงของปริมาณการดูโทรทัศน์สูงสุด อยู่ที่ 96.56 นาทีต่อวัน ซึ่งหากเทียบกับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในกรุงเทพมหานครที่ 45,572 บาทต่อเดือน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้ ด้านทัศนคติของพ่อแม่เชื่อว่าสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กสงบได้เป็นอย่างดี หรือช่วยให้เด็กพักผ่อนหรือเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้เด็กควบคุมพฤติกรรมและทำให้พ่อแม่มีเวลามากขึ้น เมื่อต้องทำงานบ้านหรือซื้อของจะทำให้เด็กมีโอกาสใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอและมีสื่อเหล่านี้อยู่ในห้องนอนมากขึ้นด้วย⁽¹¹⁾

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 -3 ปี ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับน้อย และส่วนใหญ่ให้เด็กวัย 1 – 3 ปี เล่นสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ดังนั้นควรมีรูปแบบหรือแนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กวัย 1 – 3 ปีด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

1. พนิดา ซาตยาภา. เทคโนโลยีกับเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. [อินเทอร์เน็ต].2559 [เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2561];6/2:60-62.เข้าถึงจาก :http://acad.vru.ac.th/Journal/journal%206_2/6_2_12.pdf
2. ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย. คู่มือสำหรับพ่อแม่เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการดูแลและพัฒนาเด็กตอนเด็กวัยอนุบาล 3-6 ปี [อินเทอร์เน็ต]. 2560[เข้าถึงเมื่อ 24 ตุลาคม 2561]. เข้าถึงจาก :<http://www.thaipediatics.org/Media/media-20171010123112.pdf>
3. อภิรพี เศรษฐรักษ์ ตันเจริญวงศ์, ศรีรัฐ ภักดีธรมชิต, ญาณวุฒิ เสวตธิติกุล. พฤติกรรมการใช้หน้าจอของเด็กไทยวัย 0 – 3 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร [อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 24 ธันวาคม 2561]. เข้าถึงจาก :<http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jcosci/article/download/11021/9137>
4. กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย. เชียงใหม่: สยามพิมพ์นานาจำกัด; 2556.
5. วสันต์ ปฏิเสน. ทศนคติของผู้ปกครองที่มีต่อศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในอำเภอเมืองเชียงใหม่ [การศึกษานิพนธ์] เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2553.
6. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. ห่วงเด็กยุค 4.0 ดูทีวี เล่นแท็บเล็ตตั้งแต่ 1 ขวบ [อินเทอร์เน็ต]. 2560 [เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2561]. เข้าถึงจาก: <http://www.thaihealth.or.th/Content/39489>
7. Reid Chassiakos YL, Readesky J, Christakis D, Moreno MA, Cross C. Children and adolescents and digital media. *Pediatrics*. 2016;138
8. Cheung CHM, Bedford, R, De Urabain IRS, Karmiloff-Smith A ,Smith TJ. Daily touchscreen use in infants and toddlers is associated with reduced sleep and delayed sleep onset. [internet]. April 18, 2016 [Cite 2018 Dec 30] Available from :<https://www.nature.com/articles/srep46104.pdf> .
9. Thompson AL, Adair LS, Bentley ME. Maternal characteristics and perception of temperament associated with infant TV exposure. *Pediatrics*. 2013;131
10. Lakes KD, Hoyt WT. Promoting self-regulation through school-based martial arts training. *J Appl Dev Psycho*. 2004;283-302.
11. วีระศักดิ์ ชลไชยะ. ผลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านจอต่อเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: ปิยอนต์ เอ็นเทอร์ไพรซ์; 2560.